tuulee ja sataa vettä, että sitä tulee seinästäkin sisälle, jotta ei tee paljoa mieli ulos kurkistelemaan.

Uusi vuosikin se on taas alettu ja toivoisin että tämä vuosi toisi tullessaan meidän ainoalle naisten lehdelle, nim. Toverittarelle, suuren lukijakunnan tullessaan. Se olkoon jokainen yritys, että joka ainoaan suomalaiseen kotiin ja joka ainoalle suomalaiselle naiselle Toveritar. Siitä saamme joka viikko lukea tämän yhteiskunnan kurjista oloista. Se valaisee meitä tässä pimeydessä, jossa me vielä vaellamme. Se aukaisee meidän silmämme näkemään, mitä me tarvitsemme ja kuinka me ne tarpeet saavutamme.

Siispä toivon yksimielisyyttä tällä vuodella kaikille Toverittaren lukijoille. Toveruudella

FLOORA.

GOLDFIELLD, NEV.

Tervehdys Goldfieldistä! Aika kuluu nopeaan ja me riennämme ajan mukana. Taas on vuosiluku muuttunut siitä kun viimeksi kirjoitin Toverittareen ja sen vuoksi jätän nyt kaikki vanhan vuotiset asiat penkomatta ja kerron vaan mitä tänä vuonna on tapahtunut.

Täällä meidän pienessä kylässä se on näyttänyt tuovan tutoa elämään päättäen siitä, että osaston kokouksessa 15 p. yhtyi 12 uutta jäsentä osastoon. Siis opetuslasten luku, mutta en usko että heidän joukossaan on yhtään joka haluaisi olla Judas Iskariot.

Toiminta on ollut vilkasta. Joka viikko on ollut jotain hauskaa haalilla, kuten näytöskappale tai muuta ohjelmaa, joka on saanut naurunhermot kutkutetuiksi. Ja onhan se tystiä esittäjillekin, kun ei sitä tarvitse esittää tyhjille huoneille ja penkeille, sillä täällä on nyt niin paljon meitä, että riittää puoleen ja toiseen. Siis nykyään ei olla menossa lehmän häntään tapaisesti alespäin, vaan eteenpäin, eteenpäin.

Saimme kuulla täällä toveri Sefa Lepistön puheita 9, 10 ja 11 päivinä ja varsin hauska niitä oli kuulla, sillä hän osasi niin leikillisten esimerkkien kautta asiat esittää, että se tempasi kuulijat mukaansa. Ainakin minä olisin kuunnellut enempikin kuin mitä oli tilaisuudessa kuulemaan.

Sattui harvinaisen kova lumimyrsky juuri niiksi illoiksi, joten siitä syystä kai ei ollut luennoissa kuulijoita niin paljon kuin olisi ollut varaa keskuuteemme. Ajatelkaapas akuin mitä oli vuosi sitten, kuin meitä oli vain yhdeksän henkeä.

No mitäs sanotte toverittaret, kun meitä nyt on jo näinkin suurilukuinen joukko täällä Goldfieldissä, niin emmekö voisi perustaa ompeluseuran keskuuteemme. Ajatelkaapas asia valmiiksi ensi työkokoukseen.

Jah, kun minä nyt tässä vielä teen pienen huomautuksen tyttöimmeisille, niin ehkä se riittää kerraksi.

Pojat oikein joukolla yhtyivät osastoon viime kokouksessa. Ettekö-hän te tytöt tee samoin ensi kokouksessa, tehkää oikein joukkoryntäys. Kun meitä tyttöjä on vasta only two, niin sopisi tänne joukkoon enempikin ja jos teistä tuntuu täällä kulvalta, niin tulkaa itse ja tehkää mäkäsi kuten toveri Lepistö sanoi.

Tähän lopetan nyt kyhäykseni. Toivon, että toisetkin toverittaret joskus ajatuksensa piirtävät Toverittaren palstoille. En siitä ollenkaan pahastuisi, vaikka minä nyt satun olemaan Virallinen.

BELDEN, N. D.

Osastollamme oli vilkas ja hupaisa kokous sunnuntaina tammik. 23 p. Erick Mäen talolla. Huolimatta kylmästä ilmasta, huonoista teistä y. m. vaikeuksista, oli väkeä paljon ja asioiden käsittely kävi hyvin sopuisasti ja järjestyksellisesti.

K. p. edustajakokouksen verojen suorittamisesta syntyi vilkas keskustelu, syystä kun meiltä aina veroja kiskotaan, mutta sitti ei lähetetä puhujia tänne niinkuin muille paikkakunnille. Päätökseksi tuli valita kolmihenkinen komitea ilmoittamaan halluttomuutemme sanotun veron suorittamisessa, kunnes meillekin annetaan "oikeutta".

Tov. J. P. Husa, Paul Johnson ja Nestor Virtanen valittiin siihen komiteaan. Lentolehtisiä päätettiin tilata jaettavaksi pieni määrä.

Mielestäni tärkein osa kokouksessa oli uusien jäsenien yhtyminen, joka todistaa, että tämä huudettu "hyvinvointi" ei estä työläisiä näkemästä että sosialismi on heidän pelastuksensa sorron alta. Uusien jäsenien nimet ovat: Anna Mäki, Marja Saari, Anton Kuusi, Arvid, Marja ja John Hietala ja Henry Mäki. Yhteensä 6 uutta jäsentä.

Naisten pyrkiminen osastoon ja Toverittaren hankkiminen itselleen "oppaaksi" osottaa selvästi, että naisemme käsittävät tarkoin nykyisen ja tulevaisen asemansa yhteiskunnassa. Toivon, että joskus paikkakunnaltamme kirjoitettaisiin artikkeleitakin "naisten asemasta maalla". Ainetta olisi riittävästi.

Tov. A. Kuustin muutaman kuukauden vanha lapsi kuoli joku päivä sitten vatsatautiin. Ikävä tapaus vanhemmille.

KIRJEENVAIHTAJA.

SAND COULEE, MONT.

Koska on pitkä aika siitä, kun viimeksi on ollut kirjoituksia Toverittaren palstoilla täältä meidän kylästä, niin otan ja kirjoitan vähän, että ei täällä aivan nukuta, vaikka onkin kylmin talvi mitä miesmuistiin on ollut.

Ompeluseura ja osasto toimivat koko virkeästi, koska on ollut iltamia ja tanssia tänä talvena monet.

Ompeluseuran naiset pitivät naisten karkausvuositanssit tammik. 22 p., jotka onnistuivat hyvin siihen nähden, kun oli ovirahaa ainoastaan naisilta, puhdas voitto oli $12.55.

Helmikuun 20 p. on isot markkinailtamat ompeluseuran naisilla. Muistakaa silloin saapua kaikki kansantalolle katsomaan mitä naiset ovat valmistaneet.

Naisten päivää päätettiin pitää vasta maaliskuulla, kuten viime vuotenakin.

Tovereille Antti ja Hilja Arolalle on syntynyt poika, tammikuun 11 p. 1916.

Virkailijat ompeluseuralla vuosineljänneksi ovat organiseeraaja Mrs. Hilma Hakola, pöytäkirjuri Mrs. Lyydia Lehto, rahastonhoitaja Jeanette Keko. Ehkä lopetan ja toiste lisään.

ENSIKERTALAINEN.

WAUKEGAN, ILL.

Lämmin tervehdys Toverittaren lukijoille!

Ompeluseuran kokouksessa t. k. 20 p. tulin valituksi Toverittaren uutisten kirjoittajaksi tältä paikkakunnalta. Parhaan kykyni mukaan koetan täyttää tehtäväni.

Täällä on naisten toiminta ollut niin laimeata nyt, että ei ole voinut pitää yhtään kokousta pitkään aikaan, vaikka haalin seinällä on ollut kokousilmoitus (ei missään lehdessä),* vaan ei ole saatu naisia niin paljos kasaan, että olisi kokousta voinut pitää. Mutta nyt t. k. 20 p. oli kertynyt niin paljon, että voitiin pitää kokous, jossa valittiin virkailijat ensi toimintakaudelle. Valituksi tulivat seuraavat: puheenjohtajaksi Mrs. Hanna Lehtinen, pöytäkirjuriksi Mrs. Milja Keko, käsitöitten ostajaksi Anna Helander, uutisten kirjoittajaksi Työmieheen Miss Mary Heine, Toverittaren uutiseeraajaksi Mrs Mary Tuomi ja Toverittaren asiamieheksi M. Tuomi (entinen).**

Pankaapas muistiinne se, että ompeluseura toimii suuret iltamat helmikuussa. En vielä tiedä mikä päivä saadaan iltamia varten, mutta siitä ilmoitetaan tuonnempana. Siellä sitä taas on hauskaa ja jotain uutta aivan ennen kuulumatonta näin pitkän ajan perästä. Yhdeksänhenkinen komitea on jo valittu sitä valmistelemaan.

Ompeluseuran kokoukset pidetään kerran kuukaudessa jokaisen kuukauden toisena torstaina.

Päätettiin, että ei tilata naisten päivän unmeroa (ja miksi ei? Se oli kerrassaan hävytön päätös. — Toim.)

Siis naiset, täyttäkää velvollisuutenne ja muistakaa saapua kokoukseen ja **tilata itsellenne Toveritar** kelle sitä ei vielä tule. Täällä kun on osasto, johon kuuluu **80 naisjäsentä,** niin jopa totisesti pitäisi tänne tulla useampi Toveritar kuin mitä tänne nykyään tulee. (Sekin osottaa kuinka tärkeätä olisi tilata naistenpäivännumeroita. — Toim.) **Siis olkoon tunnussanamme että Toveritar joka kotiin, sillä se on lehti, jota kannattaa tilata.**

Jättäkäämme kaikki pikkumaisuudet pois ja olkaamme keskenämme tositovereita. Se kuulostaa ikävälle, jos keskuudessamme on sellaista turhaa jupinaa ja toistensa halveksumista. Sellaisella ei mihinkään päästä.

MAIJU.

* Eikös passaisi panna kokousilmoitusta Toverittareen? — Toim.)

** Pitäkääpä huoli siitä, että asiamies tekee tehtävänsä ja auttakaa häntä myöskin siinä. — Toim.

SEATTLE, WASH.

Toverittaren lukijakunta on varmaankin ihmetellyt meidän Seattlen naisten vaitioloa, sillä Toverittaren palstoilla ei ole näkynyt kuulumisia täältä moneen aikaan. Emme silti ole nukkuneet. Tarmokkaasti olemme koettaneet pysyä miestoveriemme rinnalla kaikissa pyrkimyksissä sosialismin päämäärää kohden.

Osaston toiminta on vilkastumaan päin. Uusia jäseniä yhtyy aina joukkoomme joka kokouksessa. Eikähän se enää olekaan liian aikaista herätä tuosta tietämättömyyden unesta. Vaikka voin tässä sivumennen mainita, että joukossamme on vielä niinkin asemansa tuntemattomia henkilöitä, jotka tuo 25c kuukausivero estää järjestöön yhtymästä. Pois turha saivartelu, toverit, silloin kun on kysymyksessä taistelu omien etujensa puolesta. Saapukaa kaikin kokouksiin ja ottakaa osaa toimintaan, niin silloin ette tule koskaan toiveittenne raunioille.

Tulkaa tutustumaan siihen uuteen kotiin, johonka olemme juuri muuttaneet. Nythän sitä taas tiedämme mihinkä mennä nauttimaan siitä pienestä vapaahetkestä, jonka riistäjämme meille sallivat. Huvitoimikuntamme varmaankin tekee parhaansa iltasujen nautintorikkaaksi laittamisessa. Ja kun yhdessä toimimme, niin iloitkaamme myöskin yhdessä.

Ensimäinen suuri juhla oli jo t. k. 29 p. se oli uuden haalin avajaisjuhla ja karkausvuoden tanssit.

Siis kaikki mukaan innolla ja voimalla marssimaan tarmokkain askelin kohti parempaa tulevaisuutta. ran on koittava se suuri vapauden ran on koittava se suuri vapaud n kevä meille orjankahleissa kulkeville. Kapitalismi on nykyisen orjuuden syy ja sosialismi on sen ainoa poistamiskeino. Toivon väsymätöntä taistelutarmoa tämän lehden lukijakunnalle.

Toverillisesti

HULDA LAHTINEN.

CHASE RIVER, B. C., CANADA

Ei ole pitkään aikaan näkynyt mitään paikkakunnaltamme Toverittaren palstoilla, vaikka eletään sitä täälläkin vaikka hiljaisesti. Täällä on ankara talvi, joka työläisiä kiristää.

Osastomme toiminta on hyvin hiljaista, vaikka uusia jäseniä yhtyi kohta vuoden alussa viisi, joka on harvinaista tällä paikkakunnalla. Mutta siitä huolimatta ovat osaston työkokoukset miltei kuolleita. Vain muutama jäsen saapuu kokoukseen. Nyt kyllä on ollut haittana se, että mainit ovat olleet joka päivä vähän käynnissä. Mutta naisilla, joilla enempi aikaa pitäisi olla, ei sitä näytä riittävän mihinkään todellisempaan ja hyödyllisempään hommaan.

Näytelmäseurakin täällä perustettiin, vaan sekin näyttää kuolevan, ennenkuin on ehtinyt kunnolleen syntyäkään. Ei mikään yhteistoiminta näytä täällä menestyvän.

Teille naiset minun pitäsi vähän pakista, että heittäisitte pois sen turhan saivartelun ja juttujen sepittämisen asianomaisten selän takana. Ja on niissä "akkamaisissa" hommissa miehiäkin mukana. **Luulisi teidän jo käsittävän kuka meidän kaikkien yhteinen sortaja on,** ettette alentuisi joukolla jotakin joukostanne sortamaan. Kehotan teitä kaikkia yhtymään osastoon, tai ainakin käymään kokouksissa ja siellä keskustelemaan asioista.

MARY FRÄNTI.

Viinirypäleen musta terttu

Jättäkäämme Magda jatkamaan matkaansa noissa mietteissä ja vilkaiskaamme hovin kellarikerrokseen. Lattia on iljettävän limainen. Vuosikymmenien liat ja ainesten mädännäisyys pilaavat ilman sietämättömäksi. Pienen akkunan luona, joka on verhottu hämähäkin verkoilla, on heinäkasa. Siinä voihkii kyyryselkäinen olento. Hän hieroo kyttyräänsä, pitkiä laihoja käsivarsiaan ja olkapäitään. Hänen sormensa koskettavat, hän koittaa siirtyä ikkutuvat, hän koittaa siirtyä ikkuta, vaan valoa ei tule riittävästi. Hän lankee polvilleen, ristii kätensä ja rukoilee.

"Mitä voin minä sille jos omatuntoni sanookin häntä roistoksi, jos en voi hyväksyä kaikkia hänen juoniaan ... voi! Enkä minä alistu kertaakaan enään hänen kanssaan ihmismurhaan. Pieksköön, kiduttakoon nälällä ja janolla ... Herra, varjele! ... Onko tämä rukousta? Kallis jumalani, opeta minua rukoilemaan, niinkuin hurskaat rukoilevat ... mutta nuori upseeri kuolee ellen kiirehdi ja silloin kuolee minun kaunis hyvä haltijanikin, minun Magdani, jonka olen imettänyt omalla rinnallani". Hän kavahti pystyyn kuiskien itsekseen ... "minä rukoilen toiste lisää... Ole armollinen minulle ... Huojuu ja hoipertelee, tulee ovelle ja naputtaa. Ei vastausta. Päätä huimaa, korvissa on huminaa, vaan sen seasta kuulee hän lähestyvien askelten ääniä. Entäs jos hän on jo ammuttu "niinkuin koira", entäs jos olen maannut jo yli päivän, ehkäpä yönkin... Naputtaa uudelleen ja kuulee lukkoa avattavan. Ruostunut avain narisee ilkeästi ja hänelle muistuu mieleen se aika, jolloin täällä makasi eräs miespalvelija, ja hän, Marfa, kävi häntä syöttämässä ja lohduttamassa. Ovi aukee ja Miller arkana kysyy:

"Oletko jo jaloillasi. Luulin sinun jo heittäneen henkesi. Tuo kyttyräsi taisi estää ettei sydän haljennut siiman iskuista."

"Luuletko sen olevan kivestä. Oih! Se on kipeä ja hellä mutta mikä aika ... mikä aika nyt on? Pian, mikä aika ... Kuuleppa Miller, anna minun mennä tapaamaan sitä nuorta upseeria..."

"Hullu" ja ovi paiskautui kiinni. Mutta Marfa rukoili, itki ja pyysi, lisäten lopuksi, "aukase nyt minuutiksi, kun sanon sinulle jotain".

Miller aukasi oven ja Marfa jatkoi: "Olla nöyrä ja uskollinen palvelija, on kyllä hyvä asia, mutta ihmisen täytyy antaa myös samalla järjen toimia. Minä tiedän, että sinä rakastat nuorta emäntäämme enemmän kuin ken-

(Alku 8:lla sivulla.)